

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ

SIFIR ATIK PROJESİ

İDÜ Ana Yerleşke
Atık Komisyonu

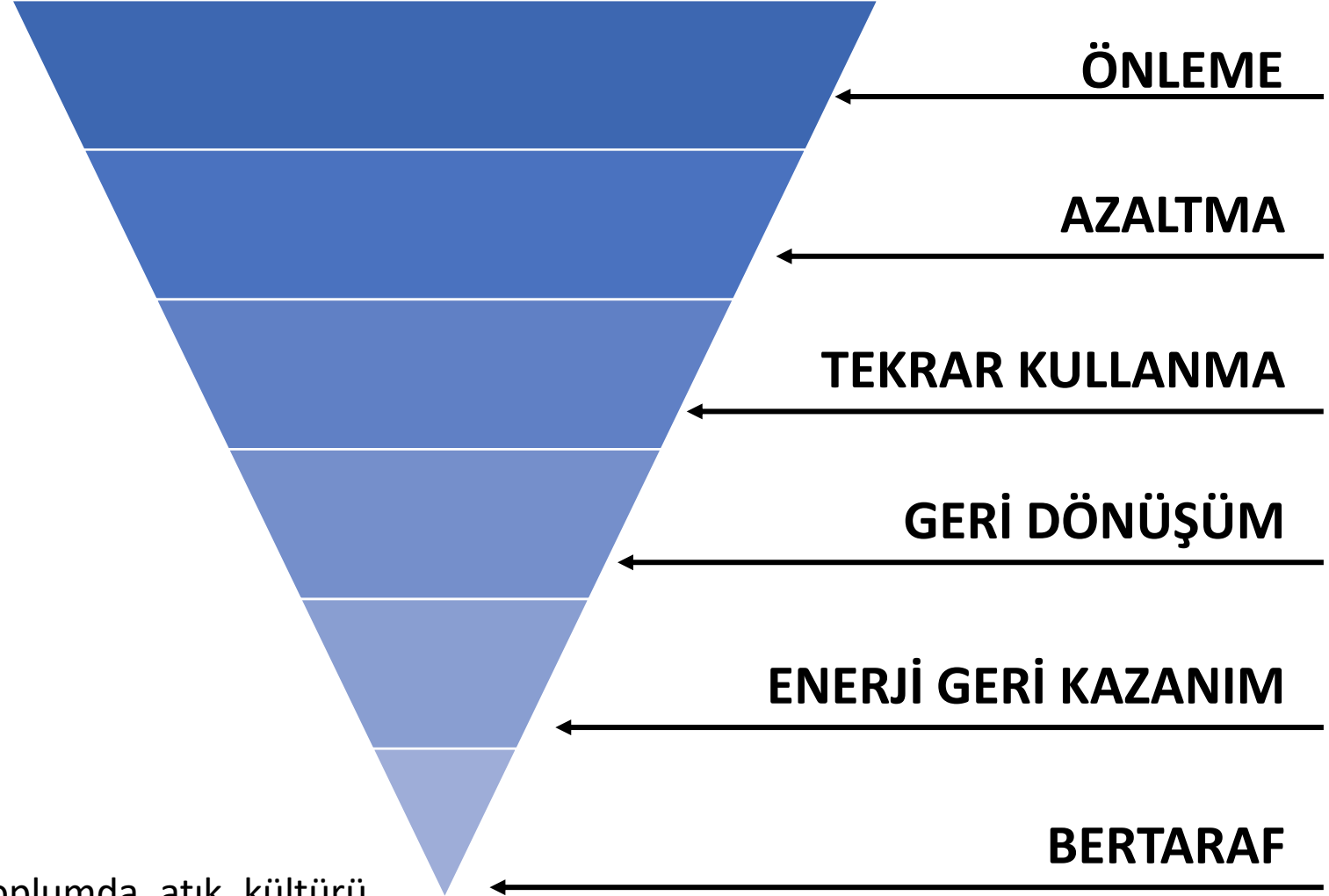
İsrafın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan

ATIK YÖNETİM FELSEFESİ

olarak tanımlanan bir hedeftir.

EN ÖNCELİKLİ

Sıfır atık projesinin temel amaçlarından birisi toplumda atık kültürü oluşturmak olup, bu noktada **atık oluşumunu önleme, azaltma ve atıkları tekrar kullanmaya yönelik faaliyetler önceliklidir**. Eğer bu adımlar gerçekleştirilemiyorsa geri dönüşüm yapılması gerekmektedir.

KATI ATIKLAR

Üretim ve tüketim faaliyetleri sonrasında oluşan, doğaya bırakılması insan ve çevre sağlığına zarar verecek türdeki maddelere “**atık**” denir.

Atıkların büyük bir bölümü içerisinde bazıları yeniden kullanılabilir, tekrar hammadde olarak sisteme kazandırılabilir.

Çöp ise, işlevini yitirmiş ve kullanılamaz her türlü materyale verilen genel addır.

Neden kaynağında ayırma yapılmalı ??

- Atıklar karışıklarında çöp kavramı oluşur.
- Ayı toplandığında atıklar bir hammaddeye dönüşür.

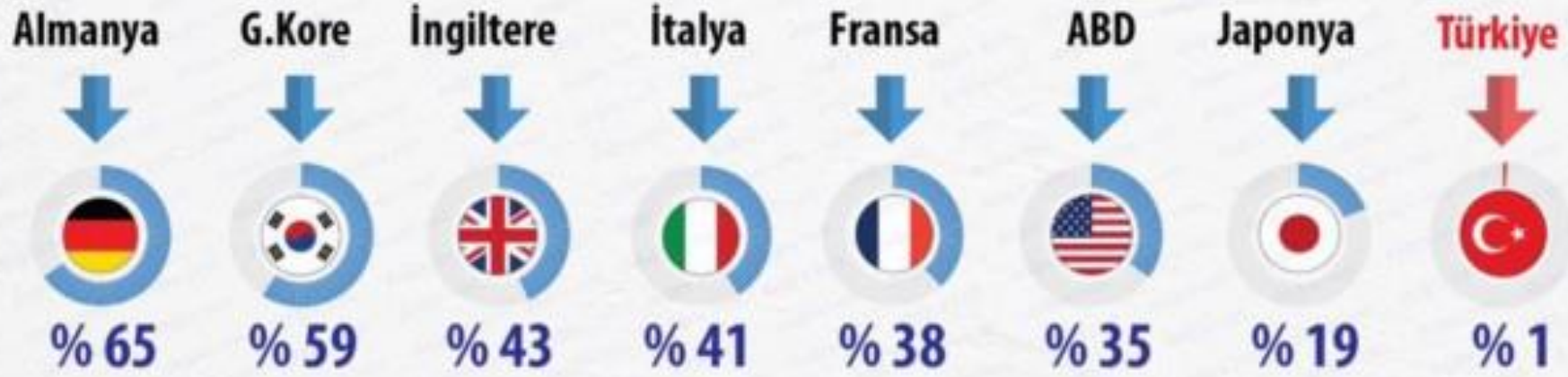
ÜLKEMİZDE GÜNDE KİŞİ BAŞINA OLUŞAN ÇÖP
MİKTARI ORTALAM **1KG** CİVARINDADIR.

PEKİ BU KADAR ÇÖP NEREYE GİDİYOR?

Toplam atıklarda geri dönüşümlü atık payı, 2013

Biz çöp
değiliz!

NE KAZANILIR?

YILDA

31.000.000

TON ATIK İLE

42

Milyon

Ağaç

585

Milyon KG

Daha az Sera gazı

69

Milyon M3

Daha az su kullanımı

20

Milyar Kwh

Daha düşük enerji kullanımı

13

Milyar TL

Katma değer / yıllık

İDU Ana Yerleşke Atık Komisyonu
olarak neler yapıyoruz?

Atık Komisyonu Üyeleri - Odak Nokta

20.11.2018 - 25.11.2020

Komisyon Üyesi
Doç. Dr. Reyhan İRKİN

Komisyon Başkanı
Doç. Dr. Aslı GÜNEŞ

Komisyon Üyesi
Doç. Dr. Nurdan ERDOĞAN

Ana Yerleşke Atık Komisyonu Üyeleri - Odak Nokta

Komisyon Üyesi

Doç. Dr. Aslı Güneş Gölbey

Komisyon Başkanı

Doç. Dr. Nurdan Erdoğan

Komisyon Üyesi

Doç. Dr. Tuğba Keskin Gündoğdu

Komisyon Üyesi

Öğr. Gör. Metin Akbulut

Komisyon Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Rükan Kutlu Kuru

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 12.07.2019 tarih ve 30829 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Sıfır Atık Yönetmeliği”nin Ek-1 Listesi B bendinde yer alan ve öğrenci sayısı 250 üzerinde olan Üniversitelerin sıfır atık sistemine geçişlerinin tamamlanması ve Sıfır Atık Belgesi alması zorunlu hale getirilmiştir.

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTEMİZ’de bu yönetmelik kapsamında Sıfır Atık Uygulamasına geçmek zorundadır.

Bu kapsamda, Üniversitemiz için sıfır atık altyapısı oluşturulmuş olup, Sıfır Atık Belgesi başvurusu yönetmelikte belirtilen sürece uygun olarak 31.12.2020 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Odak Noktalarının/ Kişilerinin Belirlenmesi

İletişim, izleme, raporlama, yönetim vb.

Planlama

Kuruma özgü termin planı

Uygulama

Ekipmanların yerleştirilmesi,
afişler, tanıtım materyalleri

Raporlama

İzleme, geri bildirimler,
iyileştirme-geliştirme ve raporlama

Mevcut Durum Tespiti

Atık profili, çıkan atık miktarı vb.

İhtiyaçların belirlenmesi ve Temin Edilmesi

Gerekli ekipman listesinin
hazırlanması ve temini

Eğitim-Bilinçlendirme

Seminerler, konferanslar, uygulamalı
eğitimler vb.

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ SIFIR ATIK SİSTEMİ KURULUM AŞAMALARI

Mevcut Durum Analizi

- ☐ **Ana Giriş ve Fuaye Alanı**
- ☐ **Yemekhane-Kantinler**
- ☐ **İdari Birimler**
- ☐ **Akademik Personel Odaları**
- ☐ **Derslikler**
- ☐ **Kütüphane**
- ☐ **Konferans Salonu**
- ☐ **Tuvaletler**

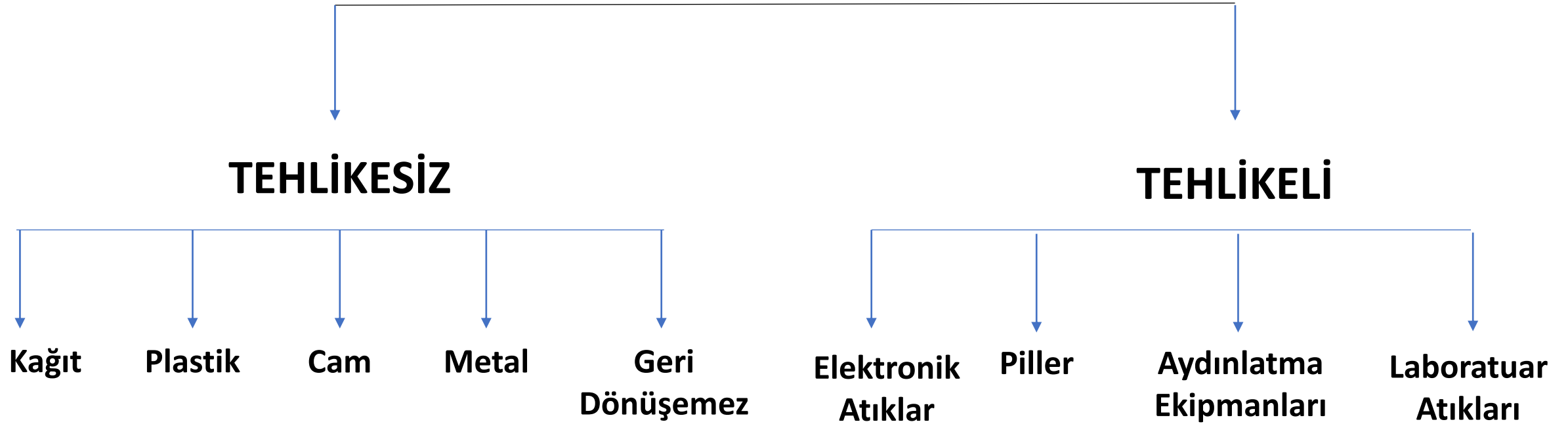
Mevcut yapılanmalar çerçevesinde oluşan atıklarımız belirlenmiştir.

Faaliyete geçmeye başlayan laboratuvarlarımızla birlikte atık profilimizde değişiklikler olması beklenmektedir.

Üniversitemizin Atık Profili

ANA YERLEŞKE ATIK PROFİLİ

Planlama ve Gerekli Ekipmanların Temini

TEHLİKESİZ ATIKLAR

Atık içeriğimiz çerçevesinde 5'li atık sistemi tercih edilmiştir.

Planlama ve Gerekli Ekipmanların Temini

TEHLİKELİ ATIKLAR İÇİN

Elektronik Atık – Atık Pil – Atık Aydınlatma Ekipmanı
olmak üzere başlangıçta 3 atık türü üzerinde durulmuştur.

Laboratuvarlarımız faaliyete geçtikçe diğer tehlikelere atıklara yönelik işlemler başlayacaktır. Tehlikeli atık oluşturma potansiyeli olan laboratuvarlarımız yetkililerinin Atık Komisyonu ile iletişime geçmesi gerekmektedir.

5'li Tehlikesiz Atık Toplama Kutuları

40 kişi için yada 40 m'de bir atık toplama alanı oluşturması gerekliliği kapsamında

Üniversitemiz Ana Yerleşkesi'nin A,B ve C bloklarının her katına,

Fuaye Alanı, Yemekhane, Kantin, Bahçe gibi sosyal alanlara yerleştirilmiştir.

Atık Pil Toplama Kutuları

Fuaye Alanı,

B Blok 2. Kat ve Öğrenci Kantini olmak üzere 3 atık toplama alanına atık pil kutusu yerleştirilmiştir.

Elektronik Atık Toplama Kutuları

B Blok 1. ve 2. katlardaki atık toplama alanlarına yerleştirilmiştir.

Elektronik Atıklarınız için mutlaka Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile etkileşime geçmeniz gerekmektedir.

Atık Aydınlatma Ekipmanı Kutusu

Aydınlatma ekipmanlarının kırılması sonucunda ortam hava kalitesinin etkilenmesi nedeniyle Atık Aydınlatma Ekipmanı Toplama Kutusu Yapı İşleri Dairesi Başkanlığı'na yerleştirilmiştir. Birim sorumlularının kontrolünde işlem yapılması gerekmektedir.

Sıfır Atık Uygulaması ile;

İzmir Demokrasi Üniversitesi Ana Yerleşkesinde toplanan atıklar;

- Geçici Depolama Alanı'nda atık türlerine göre ayrı olarak depolanacak ve kayıt altına alınacaktır.
- Belirli aralıklarla lisanslı geri kazanım tesislerine teslim edilerek geri dönüşümlerinin gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
- Geri dönüşümü olmayan atıklar ise bertaraf tesislerine yönlendirilecektir.

Akademik ve idari
personel olarak,

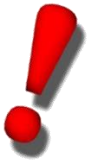
Bizler Ne Yapmalıyız?

Sıfır Atık Uygulamasının Başarıya Ulařabilmesi

“Sıfır Atık” alışmalarının Üniversitemizde etkin bir sürdürülebilmesi, öncelikli olarak **akademik ve idari personelimizin gerekli hassasiyeti** göstermesine bağlıdır.

Atık sorumluluğu ve kùltürü oluşturmak hedeflenen Sıfır Atık uygulamasının en önemli aşamalarından birisini ise idari ve akademik ofislerden çıkarılması oluşturmaktadır. Atık yönetiminde sadece Sıfır Atık Toplama Kutularının kullanılması gerekmektedir.

Bu kapsamda 01 Mart 2021 tarihi itibariyle Üniversitemiz ana yerleşkesinde akademik ve idari ofislerden çöp kovalarının çıkarılması gerekmektedir.

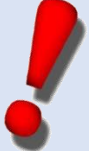
ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Kağıt Atık

Kağıt Atıklar Nelerdir?

Kitaplar (*Sert Kapaklı Olmayan*)- Defterler - Yazışma Kağıtları - Gazeteler - Kese Kağıtları - Not Kağıtları - Karton Koli - Kağıt Ambalaj - Zarflar, Pos-it kâğıtları - Broşür ve Dergiler - İçi boş süt ve meyve suları (tetra pak kutular) - Her türlü fiş ve fatura - Yumurta viyolleri vb.

Günlük hayatta kullandığımız karton-kağıt bardak ve tabaklar, yemek siparişlerinde kullanılan karton kaplar ve sıvı ve yağ geçirmeyen her türlü kağıt kullanılmamış olsa bile kağıt geri dönüşümü kutularına atılmamalıdır. Bu ürünlerin iç kısmı sıvı geçirmez plastikle kaplı olduğundan normal kağıtlarla aynı işlemten geçerek geri dönüştürülemezler.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

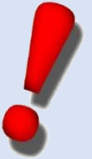
Kağıt Atık

Kağıt Atıkların Toplanması

Kağıt Atık Geri Dönüşümü

Kağıt atıklar **Mavi renkli** biriktirme ekipmanına atılmalıdır. Kullanım sonrasında temiz bir şekilde, ıslatılmadan, hacim kaplamaması için sıkıştırılarak, kolilerin ise açılarak atılması gerekmektedir.

Kağıt Atıkların Geri dönüştürülebilmesi için hiçbir şekilde ıslanmaması ve bulaşmaması gerekmektedir.

A collection of various plastic waste items. On the left is a light blue plastic shopping bag. Next to it is a small orange plastic bottle. In the center is a large green plastic bottle with a black cap. To its right is a yellow plastic bottle. Further right is a large pink plastic bottle with a white cap. Next to the pink bottle is a small blue plastic bottle with a white cap. To the right of the blue bottle is a large light blue plastic bottle. On the far right is a small clear plastic bottle. In the foreground, there is a white plastic container with a red lid, a black plastic cap, and a small black plastic object.

A collection of various plastic waste items. On the left is a light blue plastic shopping bag. Next to it is a small orange plastic bottle. In the center is a large green plastic bottle with a black cap. To its right is a yellow plastic bottle. Further right is a large pink plastic bottle with a white cap. Next to the pink bottle is a small blue plastic bottle with a white cap. To the right of the blue bottle is a large light blue plastic bottle. On the far right is a small clear plastic bottle. In the foreground, there is a white plastic container with a red lid, a black plastic cap, and a small black plastic object.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Plastik Atık

Plastik Atıkların Toplanması

Plastik atıklar **Sarı renkli** biriktirme ekipmanına atılmalıdır. Atılırken içeriğinin **mutlaka boşaltılması ve çalkalanması** gerekmektedir. Hacim kaplamaması için sıkıştırılarak atılır.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

CAM ATIK

Cam Atıklar
Nelerdir?

İçecek Şişeleri - Konserve Kavanozları - Reçel Kavanozları - Sürahi - Bardak Pencere Camları Araba Camları ve Farları vb.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

CAM ATIK

Cam Atıkların Toplanması?

Cam atıklar **Yeşil renkli** biriktirme ekipmanına atılmalıdır.
Atılırken içeriğinin **mutlaka boşaltılması** gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Metal Atık

Metal Atıklar Nelerdir?

Alüminyum İçecek Kutuları - Yağ ve Salça Tenekeleri Konserve Kutuları - Alüminyum Folyolar Mutfak Gereçleri (çatal, bıçak, tencere, tava, çaydanlık)

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Metal Atık

Metal Atıkların Toplanması?

Metal atıklar Gri renkli biriktirme ekipmanına atılmalıdır. Atılırken içeriğinin **mutlaka boşaltılması** ve **çalkalanması** gerekmektedir. Hacim kaplamaması için sıkıştırılarak atılır.

Açıklanan ambalaj atıklarının birlikte olduğu atıkların (ayran kutusu vb.) mümkünse **parçalarına ayrılarak, her bir parçanın ilgili atık kutusuna atılmaları** gerekmektedir. **Parçalarına ayrılamayan atıkların** ise, **yoğun olan malzeme türüne (kağıt- plastik-metal gibi)** uygun olan biriktirme ekipmanında toplanması gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

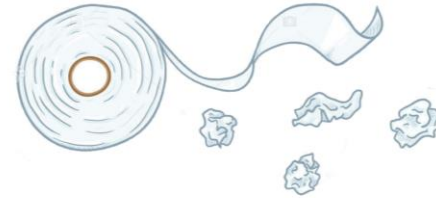
Geri Dönüşmez Atık

Geri Dönüşmez Atıklar Nelerdir?

Ambalaj atıklarına girmeyen diğer tüm atıklar

- İzmarit, süprüntü vb.
- Bulaşık peçete, ıslak mendil,
- Günlük hayatta sıklıkla kullanılan ve mumsu tabaka ile kaplı olan kağıt bardak – tabak

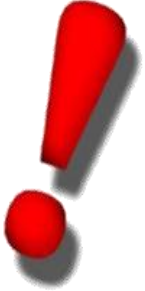
ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Geri Dönüşemez Atık

Geri Dönüşemez Atıkların Toplanması?

Geri dönüşemez atıklar Siyah renkli biriktirme ekipmanına atılmalıdır. Atılırken içeriğinin **mutlaka boşaltılması** ve **çalkalanması** gerekmektedir. Hacim kaplamaması için sıkıştırılarak atılır.

Özellikle çay / kahve posası, meyve artığı gibi atıkların ıslak içerikleri nedeniyle atık yönetiminde sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle mutlaka süzülerek geri dönüşemeyen atık kutusuna atılmaları gerekmektedir.

Dışarıdan söylenen paketli yiyeceklerin (pide, salata, döner vb.) bulaşmış kap ve organik artıklarının **Geri Dönüşemez Atık Kutusuna** atılması gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Elektronik Atık

Elektronik Atıklar Nelerdir?

Elektrik Süpürgesi - Tost Makinesi Bilgisayarlar - Telefonlar
Video Kameralar - Müzik Enstrümanları - Televizyon Matkaplar -
Testereler Video Oyunları - Jetonlu Makineler Tıbbi Cihazlar
Termostatlar - Isı Ayarlayıcıları

Toner ve kartuşlarda tehlike atık grubunda olup, bu kapsamda geri dönüşüme dahil edilmesi gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Elektronik Atık

Elektronik Atıkların Toplanması?

Elektronik atıkların **Lila renkli** biriktirme ekipmanına bırakılmalıdır.

Elektronik Atıklarınız için mutlaka Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile etkileşime geçmeniz gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Aydınlatma Ekipmanı

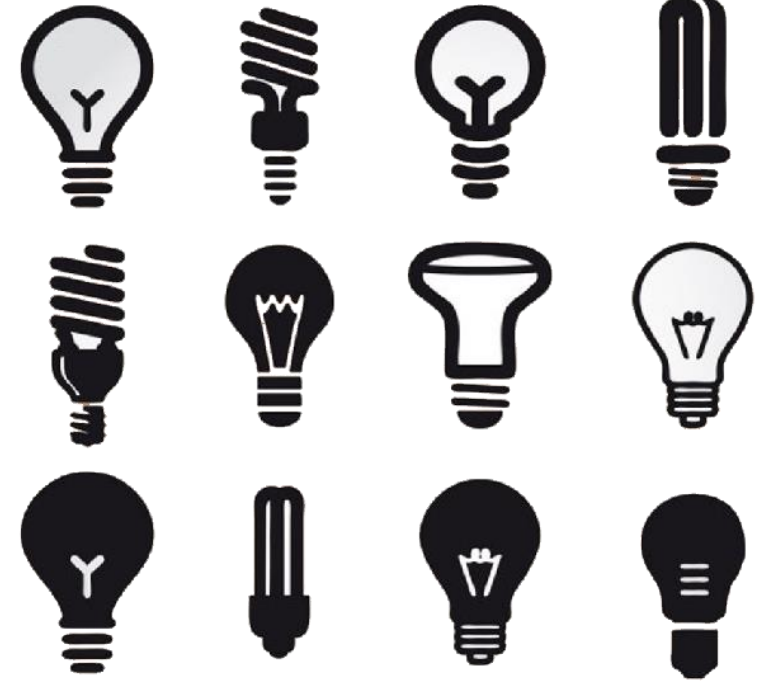

Aydınlatma Ekipmanı Atıkları Nelerdir?

Floresan - Led – Ampül gibi civa içeriği yüksek olan atıklar

Civa içeriği nedeniyle aydınlatma ekipmanlarının geri dönüşüm esnasında kırılmaması gerekmektedir. Bu nedenle Yapı İşleri Daire Başkanlığı'na teslim edilmesi gerekmektedir.

ATIK GERİ DÖNÜŞÜMÜ

Aydınlatma Ekipmanı

Aydınlatma Ekipmanı Atıkları Toplanması?

Aydınlatma ekipman atıkları Turuncu renkli biriktirme ekipmanına atılmalıdır.

Civa içeriği nedeniyle aydınlatma ekipmanlarının geri dönüşüm esnasında kırılmaması gerekmektedir. Bu nedenle Yapı İşleri Daire Başkanlığı'na teslim edilmesi gerekmektedir.

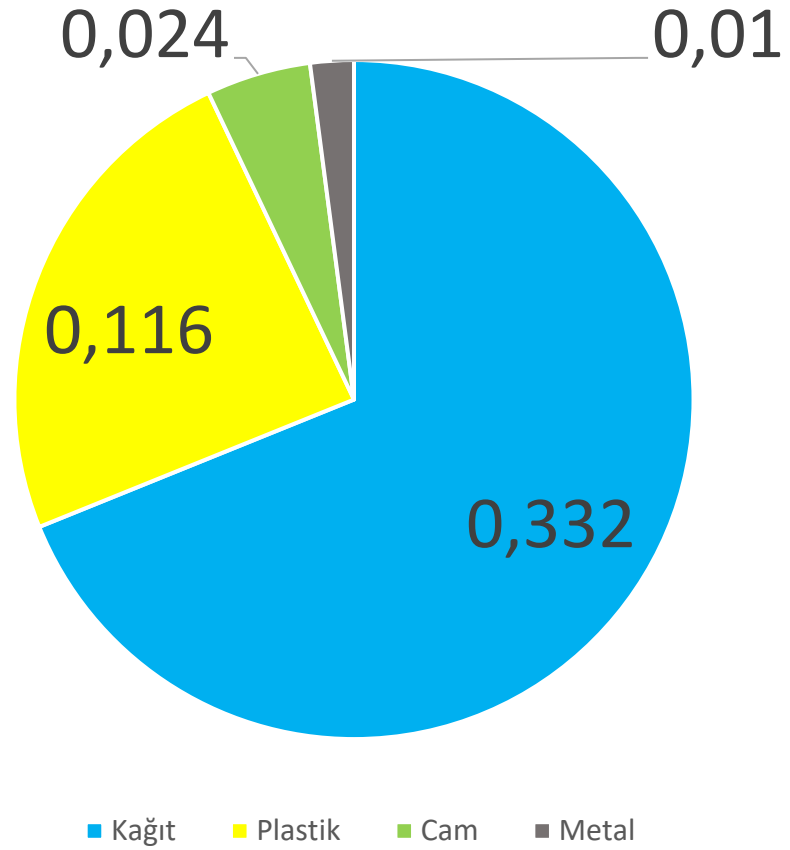
Pandeminin hemen öncesinde başladığımız kısa süreli ön uygulama ile

TOPLAM 0,472 ton DEĞERLENDİRİLEBİLİR ATIK

 0,332 ton Kağıt	 0,116 ton Plastik	 0,024 ton Cam	 0 ton Metal	 0 ton Organik Atık	 0 ton Bitkisel Atık Yağ	 0 ton Atık Motor Yağı
 5,644 adet Ağaç	 302,528 lt Petrol	 0,0288 ton Ham madde	 0 ton Ham madde	 0 ton Kompost	 0 ton Biyodizel	 0 ton Madeni Yağ
 64,24 kg Sera Gaz Salınımı	 9,296 m3 Su Tasarrufu	 1,156 m3 Depolama Alanı	 2.031,992 kWh Enerji Tasarrufu			

Toplanan Atık Miktarı

**İzmir Demokrasi Üniversitesi Sıfır Atık
Uygulaması için tam dönüşüm tarihi**

01 Mart 2021 olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda 01 Mart 2021 tarihi itibarıyla Üniversitemiz ana yerleşkesinde odalardan çöp kovalarının çıkarılması gerektiğini ve bu tarihten sonra odalardan çöp toplanamayacağını hatırlatmak isteriz.

İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ ANA YERLEŞKE ATIK KOMİSYONU

İLETİŞİM BİLGİLERİ

<http://sifiratik.idu.edu.tr>

sifiratik@idu.edu.tr

Doğaya ne verirsen
onu geri alırsın

